

Opieka duchowa nad pacjentem.

Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie.

Człowiek jest istotą złożoną, oprócz oczywistego wymiaru psychofizycznego, który w razie potrzeby podlega zabiegom medycznym człowiek przejawia wymiar duchowy, jednoczący całą jego naturę. Rozumiany jest on zwykle jako odniesienie do transcendencji i świata najwyższych wartości egzystencjalnych. Duchowość człowieka obejmuje więc religijność, jego relację z Bogiem oraz szeroko rozumiane praktyki religijne, zarówno indywidualne, jak i wspólnotowe. To także egzystencjalne poszukiwania sensu życia, cierpienia i śmierci, pytania o godność ludzkiej osoby, jej wolność i prawa, relacje z samym sobą i z innymi ludźmi. W ramach duchowości rozgrywa się odniesienie do sfery moralności i etyki, kultury, sztuki i pracy, a więc do ogólnie rozumianej rzeczywistości dobra, prawdy i piękna.

Dlatego też opieką duchową będzie nazywane spełnianie różnorodnych potrzeb chorego związanych z wymienionymi sferami jego życia, w szczególności zaś sposób potrzeby bliskości z innymi oraz potrzeb religijnych, jako tych, które mają największy wpływ na poczucie sensu życia i będących źródłem nadziei.

Na poziomie podstawowym opieka ta spełniana jest przez cały personel, przez towarzyszenie i obecność, słuchanie i rozmowę, szacunek dla godności każdego pacjenta, troskę o duchowy wymiar życia. Dla pacjentów deklarujących się jako wierzący w Boga posługę specjalistycznej pomocy duchowej podejmują kapelani

Dlatego też opieką duchową będzie nazywane spełnianie różnorodnych potrzeb chorego związanych z wymienionymi sferami jego życia, w szczególności zaś sposób potrzeby bliskości z innymi oraz potrzeb religijnych, jako tych, które mają największy wpływ na poczucie sensu życia i będących źródłem nadziei.

Na poziomie podstawowym opieka ta spełniana jest przez cały personel, przez towarzyszenie i obecność, słuchanie i rozmowę, szacunek dla godności każdego pacjenta, troskę o duchowy wymiar życia. Dla pacjentów deklarujących się jako wierzący w Boga posługę specjalistycznej pomocy duchowej podejmują kapelani szpitalni. Ich misją to towarzyszenie chorym w trudnych, czy nawet kryzysowych sytuacjach życia, związanych ze stanem zdrowia, poszukiwaniu sensu życia i wydarzeń, odczytywaniu ich nie tylko w świetle ludzkiej mądrości, ale przede wszystkim w świetle wiary. Aby to było możliwe kapelani podejmują także posługę kierownictwa duchowego, umożliwiają dostęp do pomocy nadprzyrodzonej, jaką są sakramenty święte i sprawowana w szpitalnej kaplicy Msza Święta. W warunkach placówek medycznych szczególne znaczenie ma sakrament pokuty, umożliwiający pojednanie chorego z Bogiem i bliźnimi, uporządkowanie spraw sumienia i umacnianie nadziei na życie wieczne w sytuacji kończącego się życia doczesnego. Podobnie sakrament namaszczenia chorych, udzielany dla umocnienia duchowego i będący źródłem sił do zmagania z chorobą. Zadaniem kapelanów jest także umożliwienie chorym, zwłaszcza tym nie mogącym opuścić szpitalnego łóżka dostępu do codziennej Komunii Świętej, tego najważniejszego pokarmu na drodze wzrostu w wierze.

Trwająca w ostatnich latach epidemia nie zmieniła tej specyfiki opieki duchowej w jej najważniejszym wymiarze, konieczne było jednak dostosowanie jej do panującej sytuacji i przepisów sanitarnych. Zwykle chorzy mieli zapewniony podstawowy kontakt z bliskimi przez współczesne środki komunikacji, niemniej jednak nie są one w stanie zaspokoić potrzeby bliskości kochanych osób w sytuacji izolacji i osamotnienia.

W oczach pacjentów często widać było strach, przygnębienie oraz troskę o najbliższych, rodzinę. Były smutne i bolesne rozstania. Śmierć w samotności. Chory nie mógł się pożegnać z najbliższymi, powiedzieć, jak bardzo kocha.

Okres pandemii pokazał, że nasze życie jest bardzo kruche i krótkie.

Pandemia to lekcja wielkiej pokory dla wszystkich.

Dlatego szczególnym wyzwaniem było towarzyszenie chorym przez słuchanie, rozmowę i obecność, zwłaszcza w sytuacji odchodzenia z tego świata. Z tego też względu posługa zwykle obejmowała także rodzinę chorego, w formie wspólnej troski o duchowy stan pacjenta i towarzyszenie w jego zmaganiach za pomocą środków, jakie podpowiada wiara oraz niesienie nadziei dla wszystkich, którzy znaleźli się w tej sytuacji.

W ramach obecności księży kapelanów na oddziałach covidowych chorzy mieli oczywiście możliwość korzystania także z ich podstawowej posługi sakramentalnej, mającej na celu zapewnienie o obecności Chrystusa w ich życiu, a także o duchowej obecności przy nich całej wspólnoty Kościoła przez modlitwę. Dla wielu było to okazją do pojednania, rozwiązania wielu, nieraz zadawnionych spraw oraz przez umocnienie Eucharystią otwarcia z nadzieją na czekającą przyszłość.

ks. Stanisław Wojcik

30-05-2022